

SAUVOSAAREN PÄIVÄKODIN
VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Sisällysluettelo

1 SAUVOSAAREN PÄIVÄKODIN VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT.....	3
1.1 Toiminta-ajatus.....	3
1.2 Arvot.....	3
2 VARHAISKASVATUKSEN TAVOITTEET.....	3
3 TOIMINTA- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ.....	3
4 VARHAISKASVATUKSEN SISÄLTÖALUEET.....	4
4.1 Leikki.....	4
4.2 Kieli ja vuorovaikutus.....	4
4.3 Liikunta.....	4
4.4 Taidekasvatus.....	5
4.4.1 Musiikki.....	5
4.4.2 Käden työt.....	5
4.5 Matematiikka.....	5
4.6 Luonto- ja ympäristökasvatus.....	5
4.7 Projektit.....	6
5 KASVATUSKUMPPANUUS.....	6
6 MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ.....	6
7 ERITYISEN TUEN JÄRJESTÄMINEN LAPSELLE.....	6
8 ERI KIELI- JA KULTTUURITAUSTAISTEN LASTEN VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN.....	7

1 SAUVOSAAREN PÄIVÄKODIN VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT

Sauvosaaren päiväkoti sijaitsee Kemin keskustassa, Alkupolkutalossa lähellä kulttuuri- ja liikuntapalveluja.

Päiväkodissa toimii 3-5-vuotiaiden kokopäiväryhmä, integroitu erityisryhmä ja esiopetusryhmä.

Päiväkodissamme on koulutettu, ammattitaitoinen henkilökunta, jonka tehtävänä on luoda kannustava ja turvallinen kasvatusilmapiiri, jossa huomioidaan jokaisen lapsen erityispiirteet ja yksilöllinen tuentarve. Päiväkodissamme työskentelee päiväkodinjohtaja/lastentarhanopettaja, erityislastentarhanopettaja, lastentarhanopettajia, lastenhoitajia, erityislapsen/ryhmän avustajia, sekä ajoittain harjoittelijoita ja opiskelijoita.

1.1 Toiminta-ajatus

Sauvosaaren päiväkodin varhaiskasvatuksen toiminta-ajatuksena on tukea lapsen persoonallista kasvua ja kehitystä hänen omista lähtökohdistaan käsin yhteistyössä perheen kanssa.

1.2 Arvot

KUNNIOITUS

- ⤴ Lapsuuden kunnioittaminen tärkeänä kehitysvaiheena
- ⤴ Lapsen yksilöllisyyden ja persoonallisuuden kunnioittaminen
- ⤴ Perheen kunnioittaminen: vanhemmat oman lapsensa asiantuntijoina ja tekevät lastaan koskevat päätökset
- ⤴ Kasvatuskumppanuus
- ⤴ Työntekijät arvostavat toistensa työtä

OIKEUDENMUKAISUUS JA TASA-ARVO

- ⤴ Jokaisella oikeus oppimiseen omien kykyjensä mukaan
- ⤴ Kaikille samat säännöt, joista pidämme kiinni eli aikuisten yhtenäinen ja johdonmukainen toiminta

ERILAISUUDEN HYVÄKSYMINEN

- ⤴ Jokainen lapsi on erityinen ja ainutlaatuinen

LUOTTAMUS

- ⤴ Lämmin ja myönteinen ilmapiiri, jossa lapsi kokee luottamusta, turvallisuutta ja välittämistä sekä tulee oikeasti kuulluksi ja nähdyksi
- ⤴ Vanhempien luottamus päivähoitoon; tunne siitä, että lapsella on hyvä olla päiväkodissa
- ⤴ Henkilöstön vaitiolovelvollisuus

TURVALLISUUS

- ⤴ Fyysinen ja psyykkinen turvallisuus
- ⤴ Turvallinen ympäristö

2 VARHAISKASVATUKSEN TAVOITTEET

Tavoitteenamme on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista, niin että hänestä kasvaa tasapainoinen, terveen itsetunnon omaava, erilaisuutta ymmärtävä ja toiset huomioonottava yksilö.

Veronica Sherbornen mukaan ensin täytyy olla minä, ennen kuin voi olla me.

3 TOIMINTA- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

Toiminta- ja oppimisympäristö koostuu psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä.

Psyykkinen ympäristö tarkoittaa myönteistä, turvallista, lämmintä, erilaisuuden hyväksyvää

kasvatusilmapiiriä.

Fyysinen ympäristö tarkoittaa päiväkodin sisä- ja ulkotiloja eli rakennettua ympäristöä. Tärkeintä on turvallisuus ja toimivuus lasten tarpeista lähtien niin että se tarjoaa lapsille mahdollisuuden elämyksiin, kokemuksiin ja havainnointiin.

Sosiaalinen ympäristö tarkoittaa, että lapsi on läheisessä vuorovaikutuksessa ryhmän muiden lasten ja aikuisten kanssa. Yhteistyökyky, toisten huomioonottaminen ja kuuntelutaidot kehittyvät päiväkodin toiminnassa. Lapsi oppii parhaiten vertaisryhmässä eli samanikäisten lasten kanssa.

Kaikki edellämainitut tekijät ovat keskeisiä asioita lapsen oppimisessa.

4 VARHAISKASVATUKSEN SISÄLTÖALUEET

Lapsi oppii: - leikkimällä ja pelaamalla

- ▲ arvioimalla, kokeilemalla, havainnoimalla ja pohtimalla
- ▲ lorujen ja tarinoiden avulla
- ▲ rakentamalla ja käden töillä
- ▲ tekemällä yhdessä ja omaan tahtiin

Varhaiskasvatus on leikinomaista, lapsen kehitystasosta lähtevää toimintaa. Ohjattu toiminta tapahtuu koko ryhmissä, pienryhmissä tai yksilöllisinä tuokioina. Lapsilla on joka päivä myös aikaa omavalintaiseen leikkiin ja muuhun toimintaan.

4.1 Leikki

Lapsi oppii leikissä mm. kieltä, vuorovaikutustaitoja ja ryhmäsääntöjä. Leikkitoimintojen kautta lapsi tutkii, kokeilee ja jäsentää omaa maailmankuvaansa, sekä käsittelee kokemuksiaan ja tunteitaan. Aikuinen havainnoi lasten leikkiä saadakseen arvokasta tietoa lapsen kehitysvaiheesta. Tarvittaessa aikuinen ohjaa leikkiä ja opettaa leikkitaitoja.

4.2 Kieli ja vuorovaikutus

Tavoitteenamme on kuuntelun oppiminen, kielellisen tietoisuuden, oman ilmaisun sekä sanavaraston kehittäminen.

SISÄLLÖT: - Lasten kanssa keskustelu

Lapsille lukeminen (esim. sadut, kuvakirjat, lorut ja runot)

Lorut ja runot

Lasten nimien tunnistaminen ja lukemisleikit

Oman nimen kirjoittaminen

Avaruudelliset käsitteet (esim. yllä, alla, vieressä)

Kuunteluharjoitukset

Ajattelu- ja päättelykykyä kehittävät harjoitukset

Ilmaisutaito

4.3 Liikunta

Liikunnan avulla kehittyä sekä oppimaan oppimisen taidot että motoriset (=liikunnalliset) taidot. Tavoitteena on perusliikuntataitojen oppiminen ja liikunnasta nauttiminen.

SISÄLLÖT: - Päiväkodin jokapäiväinen ulkoilu

Kävelyretket

Mielikuva-, satu- ja luova liikunta

Välineliikunta esim. palloilla ja hernepusseilla

Telineradat

Musiikkiliikunta
Liikuntaleikit
Perusvoimistelu
Yleisurheilu
Luistelukoulu
Hiihtokoulu
Pihasuunnistus

4.4 Taidekasvatus

4.4.1 Musiikki

Tavoitteena on musiikillisen ilmaisun perustietojen ja -taitojen opettelu ja musiikillisten elämysten kokeminen.

SISÄLLÖT: - Laulut ja laululeikit

Keho- ja rytmisoittimet

Musiikkiliikunta

Musiikkimaalaus

Musiikillista perustermistöä: hiljaa – voimakkaasti

matala – korkea

hidas – nopea

yksin – kaikki

Monipuolinen musiikin kuuntelu (esim. klassinen musiikki, lastenmusiikki, popmusiikki)

4.4.2 Käden työt

Tavoitteenamme on kädentaitojen harjoittaminen eri työskentelytapojen ja materiaalien avulla sekä värien oppiminen.

SISÄLLÖT: - Askartelu (esim. leikkaaminen, repiminen, liimaaminen)

Muovailu erilaisilla massoilla

Maalaaminen

Piirtäminen

Käytännön työt (esim. puutyö, leipominen, siivous)

4.5 Matematiikka

Tavoitteena on kiinnostuksen herättäminen matematiikkaan sekä lapsen matemaattisten tietojen ja taitojen kehittäminen konkreettisen toiminnan, pelien ja leikkien avulla.

SISÄLLÖT: - Lukumääriä ja numeroita lapsen kiinnostuksen mukaan

Vertailut

Geometria esim. muodot, rakentelu, luokittelu ja askartelu

Looginen ajattelu ja päättelytaito

Aika (vuodenaajat, kuukaudet, viikonpäivät ja vuorokaudenaajat)

Oppimispelit ja harjaantumisojelmät tietokoneella pienryhmissä

4.6 Luonto- ja ympäristökasvatus

Tavoitteena on, että lapsi oppii havaitsemaan ympäristöään (sekä luonto- että rakennettu ympäristö) ja välittämään ja suojelemaan sitä.

SISÄLLÖT: - Retket, joilla tehdään erilaisia havaintoja

Vuodenaikojen seuraaminen

Kuvakeskustelut
Luonnonmateriaalien keruu ja käyttö
Sään seuraaminen (lämpömittari ja sääkortit)
Eläinten ja kasvien tuntemus
Aistien käyttö
Kokeilutehtävät ja tutkiminen
Ekologiset elämäntavat esim. kierrätys, roskat roskakoriin
Lähiympäristöön ja eri kulttuuripalveluihin tutustuminen esim. kirjasto, teatteri, museot

4.7 Projektit

Lisäksi osallistumme mahdollisuuksien mukaan erilaisiin projekteihin.

5 KASVATUSKUMPPANUUS

Yhteistyö perheiden kanssa on valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaan perhelähtöistä, puhutaan kasvatuskumppanuudesta, jossa keskeistä on molemminpuolinen kunnioitus ja vastuun jakaminen vanhempien ja ammatti-ihmisten kesken. Päävastuu kasvatuksesta on kodilla, jota päiväkotitukee. Lähtökohtana on tasa-arvoinen vuorovaikutus: Molemmilla on olennaista tietoa lapsesta. Perheet ovat asiantuntijoita oman lapsensa tuntemisessa ja ammatti-ihmiset taas ovat lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen asiantuntijoita. Yhteistyön tavoitteena on luoda luottamuksellinen, lapsen kehitystä ja kasvua tukeva kasvatuskumppanuus, joka perustuu perheen yksilöllisiin tarpeisiin.

Erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevien lasten onnistunut kasvatuksellinen kuntoutus perustuu yhteistyöhön perheiden kanssa. Kasvatuskumppanuus toteutuu päivittäisissä tapaamisissa, vanhempienilloissa, yhteisissä keskusteluissa sekä juhlissa. Tavoitteena on yhteisissä keskusteluissa vaihtaa näkemyksiä lapsen kehityksestä sekä luoda pohja luottamukselliselle yhteistyölle. Jokaiselle lapselle laaditaan yhteistyössä perheen kanssa yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma.

6 MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ

Teemme yhteistyötä mm. päivähoitopsykologin, kiertävän erityislastentarhanopettajan, koulujen, sosiaalitoimen, kulttuuritoimen, liikuntatoimen, neuvolan, hammashoitolan sekä kuntouttavan ja tutkivan tahon kanssa. Verkostotyössä yhteistyön tavoitteena on sujuva yhteistyö ja mahdollisimman varhainen riskitekijöihin puuttuminen. Moniammatillisessa yhteistyössä yhdistyy kaikkien eri ammatti-ihmisten asiantuntemus yhteiseksi tiedoksi ja osaamiseksi lapsen ja perheen parhaaksi.

7 ERITYISEN TUEN JÄRJESTÄMINEN LAPSELLE

Jokaisen lapsen kasvu, kehitys ja oppiminen noudattelee omia polkujaan. On syytä tunnistaa yksilölliset kehityspolut ja havaita, jos pulmia ilmenee. Mitä aikaisemmin lapsen vaikeudet havaitaan, sitä paremmat edellytykset on kuntoutumiselle ja oppimiselle.

Päiväkodissamme toimii integroitu erityisryhmä, jossa lapsen tarvitsema tuki järjestetään yleisen varhaiskasvatuksen yhteydessä. Integroidussa erityisryhmässä toimitaan normalisaation periaatteen mukaan, jossa erityistä tukea tarvitsevan lapsen kohtaaminen ja toiminta on mahdollisimman samanlaista kuin muidenkin lasten kanssa. Lapsi kuntoutuu tutkimusten mukaan parhaiten toimintaperusteisessa arjessa eli tavallisissa arjen toiminnoissa.

8 ERI KIELI- JA KULTTUURITAUSTAISTEN LASTEN VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Eri kieli- ja kulttuuriryhmistä olevien lasten varhaiskasvatus ja opetus järjestyy lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan.